

Enheten för tillsyn covid-19

En sammanställning av tillsynsarbetet

Period 1: 2021-01-10 – 2021-09-29

Länsstyrelsen
Gävleborg

Länsstyrelsen Gävleborg

Rapport 2022:9

ISSN: 0284:5954

Författare: Länsstyrelsen Gävleborg

Bild omslag: Sofia Rohlin, Länsstyrelsen Gävleborg

Sammanfattning

Den 8 januari 2021 infördes lag (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, fortsättningsvis benämnd som covid-19-lagen. Som komplement till covid-19-lagen infördes även förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, nedan kallad begränsningsförordningen. I samband med covid-19-lagens införande beslutade regeringen att tillsyn enligt lagen skulle utföras av länsstyrelserna. Länsstyrelsen i Dalarnas län utsågs att nationellt samordna uppdraget.

Rapporten beskriver bland annat arbetet med att bygga upp den enhet som skulle utföra tillsynen samt hur tillsynen har gått till och vad resultatet blev. Enheten för tillsyn covid-19 skapades genom att handläggare ur den befintliga organisationen tillfälligt lämnade sina ordinarie arbetsuppgifter för att påbörja arbetet med tillsynen av den tillfälliga covid-19-lagen. Under våren rekryterades nya medarbetare för att stärka enheten.

Tillsyn bedrevs på ett stort antal verksamheter i länet där totalt 1246 tillsynsinsatser genomfördes under januari till september 2021. Tillsynsinsatserna omfattade bland annat tillsyn i fält, administrativ tillsyn, uppföljningsbesök, återbesök samt rådgivning. Utöver detta genomfördes ett antal kommunikationsinsatser i syfte att informera länets invånare om gällande restriktioner och allmänna råd.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1. Bakgrund och syfte	6
2. Tillsynsuppdraget	7
2.1 Nationell samordning	7
2.2 Enheten för tillsyn covid-19	7
3. Verktyg och rutiner	8
3.1 Handlägningsrutin	8
3.1.1 Platina	8
3.2 PandApp.....	8
3.3 Pandemitelefon.....	8
3.4 Resursbrevlåda.....	8
3.5 Smittskyddsrutin	9
3.6 Tjänstebilar	9
3.7 Personallutiner	9
4. Samverkan	10
4.1 Extern samverkan.....	10
4.1.1 Polisen	10
4.1.2 Kommunerna.....	10
4.1.3 Länsstyrelserna.....	11
4.1.4 Region Gävleborg	11
4.2 Intern samverkan	11
4.2.1 Krisledningsstaben.....	11
4.2.2 Kommunikation	12
4.2.3 Enheten för diarium och juridik.....	12
4.2.4 Övrig samverkan	12
5. Genomförande	13
5.1 Tillsynsbesök i fält och administrativ tillsyn	13
5.2 Fokusområden.....	14
5.2.1 Alla fokusområden i kronologisk ordning.....	14
5.3 Kommunikationsinsatser och media.....	16
5.3.1 Tidslinje mediainsatser 2021.....	17
5.3.2 Utlämnande av allmänna handlingar.....	18
5.4 Förändringar i uppdraget	18
5.4.1 Ändringar i lagstiftningen januari - september 2021	18
6. Resultat	20
7. Utvärdering	27

7.1	Arbetsgrupp och förutsättningar	27
7.1.1	Framgångsfaktorer.....	27
7.1.2	Förbättringsarbete	27
7.2	Kommunikation	28
7.2.1	Framgångsfaktorer.....	28
7.2.2	Förbättringsarbete	28
7.3	Tillsyn	28
7.3.1	Framgångsfaktorer.....	28
7.3.2	Förbättringsarbete	29
7.4	Samverkan	29
7.4.1	Framgångsfaktorer.....	29
7.4.2	Förbättringsarbete	29
7.5	Nyvetenskap till ordinarie tillsynsorganisation.....	30
	Länsstyrelsens rapporter 2022	31

1. Bakgrund och syfte

Den 11 mars 2020 deklarerade Världshälsoorganisationen att sjukdomen covid-19 nu skulle benämnas som en pandemi. Detta efter att viruset spridit sig till 114 länder, med över 120 000 konstaterade sjukdomsfall och 4000 dödsfall världen över. Den 8 januari 2021, 10 månader efter konstaterad pandemi, infördes lag (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 samt förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19. Fortsättningsvis i rapporten kommer lagen benämnas som covid-19-lagen och förordningen som begränsningsförordningen.

2. Tillsynsuppdraget

I samband med att covid-19-lagen och begränsningsförordningen infördes, tilldelades länsstyrelserna uppdraget att kontrollera verksamhetens vidtagna smittskyddsåtgärder samt vara vägledande i frågor kopplade till lagstiftningen. Verksamheter som omfattades av lagstiftningen var handelsplatser, gym- och sportanläggningar, serviceinrättningar, fritids- och kulturverksamheter, marknader, mässor, privata sammankomster samt allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, benämns härnäst som AS/OT.

2.1 Nationell samordning

För att hela landets länsstyrelser skulle kunna genomföra likvärdiga tillsynsinsatser utsågs Länsstyrelsen Dalarna till samordnande myndighet av regeringen. Samordningens uppdrag var att bidra med stödmaterial, vägledning samt rapportera länsstyrelsernas arbete utifrån lägesbilderna som inkom varje vecka. Lägesbilderna innehöll bland annat information om hur många tillsynsbesök länsstyrelserna gjort under veckan, på vilka verksamhetstyper tillsynen bedrivits, vad man noterat och om allmänheten inkommit med synpunkter.

2.2 Enheten för tillsyn covid-19

När Länsstyrelsen Gävleborg fick tillsynsuppdraget startades en ny enhet upp, denna fick namnet Enheten för tillsyn covid-19, vidare kallad enheten. Till en början bestod enheten av tre handläggare från Länsstyrelsen Gävleborgs ordinarie verksamhet, varav en av dessa utsågs till samordnare. Ytterligare sex handläggare rekryterades i syfte att öka tillgängligheten i tillsynsuppdraget.

För att förenkla möjligheten till bra kommunikation mellan länsstyrelsen och allmänheten samt verksamheter runt om i länet, anställdes en kommunikatör för att bistå i frågor relaterade till detta. Under de första månaderna av 2021 hade enheten en utsedd jurist från Enheten för diarium och juridik att kontakta vid frågor relaterade till den nya lagstiftningen, detta med anledning av att covid-19-lagen snabbt ändrades under flertalet gånger våren 2021.

Nedan listas personal på enheten för tillsyn covid-19:

- Enhetschef (Avdelningschef): Joakim Hellgren
- Samordnare: Monica Claesson
- Ordinarie handläggare inom länsstyrelsen: Jenny Johansson, Karin Lindberg Jansson och Sofia Karlsson
- Nyrekryterade handläggare: Theodor Persson, Amanda Hagman, Emma Forsgren, Josefin Hollsten, Helena Westling samt Selinn Lärkfors
- Kommunikatör: Johanna Blavier

Enhetens uppdrag har varit att arbeta förebyggande med åtgärder för att minska risk för smittspridning, detta genom rådgivning och information. Arbetet har bedrivits genom tillsynsinsatser både i fält och administrativt där efterlevnaden av lagstiftningen kontrollerats. Vidare har rådgivande insatser utförts genom telefonsamtal och via e-post. Klagomål från allmänheten samt tips från andra myndigheter har tagits emot genom e-post och telefonsamtal.

3. Verktyg och rutiner

Att starta upp en ny enhet med många nyanställda och med syftet att arbeta utifrån en helt ny lagstiftning har inneburit att detaljerade rutiner och arbetssätt har tagits fram för att kunna arbeta på ett så effektivt och koordinerat sätt som möjligt.

3.1 Handläggningsrutin

Handläggningsrutinen är framtagen av handläggarna på enheten specifikt för arbetet med tillsyn och rådgivning i anslutning till covid-19-lagen. Rutinen omfattar alla olika typer av tillsynsåtgärder och hur dessa ska handläggas samt diarieföras på ett korrekt sätt i Platina. Syftet med rutinen var att arbetet skulle utföras på samma sätt av samtliga handläggare, oavsett tidigare erfarenhet. Denna rutin fungerade därför både som en vägledning för erfarna handläggare samt som en förtydligande guide för nya medarbetare på enheten.

3.1.1 Platina

Platina är länsstyrelsernas gemensamma ärende- och dokumenthanterings-system. Arbetet inom enheten har diarieförts och dokumenterats i Platina. Samtliga ärenden registrerades med samma dossiénummer, som i detta fall var ”Corona/Covid-19”, för att förenkla uppföljningen och efterarbetet.

3.2 PandApp

PandApp är ett GIS-verktyg i applikationen Survey123 som lanserades i mars 2021 och är framtaget av den nationella samordningen. Verktöget skapades i syfte att underlätta vid tillsyn av den tillfälliga covid-19-lagen och anpassades utefter de behov som noterades av användarna. Kartverktygets funktioner innefattade både registrering av verksamheter ute i fält samt vid administrativ tillsyn där både uppgifter gällande verksamheterna och dess placering i länet kunde ge respektive länsstyrelse en överblick av hanterade objekt.

Vid tillsyn i fält kunde både den mobila applikationsversionen användas samtidigt som justeringar i protokoll och hantering av statistik kunde göras via dator. Länsstyrelsen Gävleborg använde sig utav PandApp från och med första april 2021 fram till 29 september 2021. Majoriteten av ärenden som skapades innan första april finns endast registrerade i Platina.

3.3 Pandemitelefon

I början av februari 2021 öppnade enheten en telefonlinje som allmänheten, verksamhetsutövare samt andra myndigheter kunde ringa till för att få råd, ställa frågor eller lämna tips. Telefonen var öppen måndag till torsdag mellan klockan 13.00 och 15.00. I slutet av september 2021 stängdes telefonlinjen med anledning av att föreskriften upphörde att gälla, vilket resulterade i att det inte längre inkom några frågor eller tips.

3.4 Resursbrevlåda

Till enhetens förfogande öppnades en resursbrevlåda som alla handläggare hade tillgång till. Syftet med resursbrevlådan var bland annat att kunna ta emot information och besvara frågor från allmänheten, andra myndigheter

och instanser. Detta gjorde att samtliga handläggare hade tillgång till all inkommande information och att fördelning av uppgifter kunde göras på ett smidigt sätt.

3.5 Smittskyddsrutin

Gemensamt för hela länsstyrelsen var den smittskyddsrutin som upprättats för att skapa en trygg arbetsmiljö för all personal. Utöver den övergripande rutinen upprättades även en rutin för den enskilda enheten. Denna rutin omfattade frågor som att upprätthålla god handhygien, hålla avstånd, stanna hemma vid minsta symptom, använda munskydd eller visir vid tillsynsbesök samt att inte åka fler än två personer i samma bil.

3.6 Tjänstebilar

Kollektivt resande undveks vid tillsynsbesök i fält. Detta med anledning av att minska risken för smittspridning, samt för att kunna ta sig ut till olika delar av länet på ett effektivare sätt. Till enhetens förfogande fanns därför två tjänstebilar som enbart kunde bokas av enhetens handläggare. Detta medförde både en säkerhet i tillgången till fordon samt en flexibilitet att snabbare kunna ställa om till icke planerad tillsyn vid behov.

3.7 Personalrutiner

Tillsynshandläggarna på enheten har haft tillgång till flertalet rutiner. Bland annat togs en rutin för nyanställda fram för att underlätta introduktionen av nya handläggare. Denna rutin sammanfattade de första dagarna och vilka uppgifter som skulle utföras.

En semesterrutin skapades också för att på ett smidigt sätt kunna säkerställa att arbetet kunde fortgå på ett fungerande sätt samtidigt som bemanningen på enheten minskade under högsommaren.

4. Samverkan

Under arbetet med tillsyn av covid-19-lagen har samverkan varit av stor betydelse för ett kvalitativt och effektivt arbete. Genom utbytet av information med andra myndigheter och instanser har relevanta frågor aktualiserats och tillsynsinsatser riktats mot rådande behov.

4.1 Extern samverkan

I och med att arbetet med den tillfälliga covid-19-lagen inneburit att flera myndigheter stått inför liknande utmaningar har behovet av extern samverkan varit mycket stort.

4.1.1 Polisen

Samverkan med Polisen har bland annat inneburit gemensamma samverkansmöten i frågor relaterade till länsstyrelsens tillsyn på olika verksamheter där närvaro från Polisen varit aktuell. Vidare har samverkan med myndigheten också medfört att länsstyrelsen under aktuella perioder haft tillgång till samtliga tillståndsbevis och anmälningar om tillstånd som rört AS/OT som Polisen hanterat. Detta har inneburit att enheten kunnat kartlägga aktuella tillsynsobjekt. Genom denna kartläggning har även riskbedömningar gjorts i god tid för att kunna genomföra aktuella tillsynsinsatser.

4.1.2 Kommunerna

Initialt under arbetet med covid-19-lagen kontaktade enheten länets kommuner med en begäran om att skicka in en lista på aktuella tillsynsobjekt inom kategorin serviceinrättningar och platser för fritids- och kulturverksamheter. Länsstyrelsen anordnade ett samverkansmöte med samtliga kommuner i länet där det upprättades ett kontaktnätverk.

Redan under våren 2020 hade landets kommuner blivit tilldelade uppdraget att utöva tillsyn över smittskyddsåtgärder vidtagna på serveringsställen. Detta med stöd av lag (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen, fortsättningsvis kallad serveringslagen. Länsstyrelsen hade under samma tid uppdraget att för kommunernas räkning bidra med stöd, råd och vägledning i frågor relaterade till serveringslagen. Detta arbete sköttes på Länsstyrelsen Gävleborg av länsveterinärerna. Den nationella samordningen för serveringslagen sköttes av Länsstyrelsen Stockholm.

Länsstyrelsen gjorde under våren 2021 tillsammans med några kommuner gemensamma tillsynsinsatser. Detta för att dra lärdom av varandra och se hur myndigheterna arbetade med tillsyn på respektive område. Länsstyrelsen hade också en överenskommelse med kommunerna om att en kopia på tillsynsprotokollet skulle skickas till aktuell kommun om båda lagstiftningarna var tillämpliga inom verksamheten.

Enhetsen har även haft möten tillsammans med Ljusdals kommun där representanter från näringslivet deltog. Under dessa möten informerades deltagarna om vad som gäller både kopplat till covid-19-lagen samt serveringslagen.

4.1.3 Länsstyrelserna

Interaktion mellan länen har bland annat skett genom den nationella samarbetsytan där relevant material kopplat till covid-19-lagen samlats. På samarbetsytan har det även funnits möjlighet att få vägledning och bedömning i olika typer av tillsynsfrågor, både från den nationella samordningen och från andra länsstyrelser. Detta har bidragit till samsyn mellan länen i många tillsynsfrågor.

Nationella samordningsmöten har ägt rum en gång per vecka. Under dessa har den nationella samordningen presenterat nyheter kring lagstiftningen samt bistått med vägledning och bedömningar i hur denna ska tolkas vid olika typer av tillsynssituationer. Utöver detta delades även aktuellt kommunikationsmaterial i syfte att nå ut till samhällets medborgare med huvudbudskapet att minska smittspridningen. Dessa sammanslutningar har även lämnat utrymme för diskussion kring specifika frågor och bedömningar i olika typer av tillsynssituationer.

Under en period organiserades även möten där handläggare från alla län samlades och delades in i mindre grupper med syftet att dela med sig av erfarenheter och diskutera frågor, tänkesätt och metoder. Det gav utveckling och bidrog till god samsyn.

Samverkansmöten har även genomförts med Länsstyrelsen Stockholm och Länsstyrelsen Uppsala gällande aktuella frågor, bland annat gällande partybussar vid studentfiranden. Gemensam tillsyn med andra länsstyrelser i landet har genomförts inom tillsynsområdet för långväga kollektivtrafik.

4.1.4 Region Gävleborg

Länsstyrelsens krisledningsstab har tillsammans med Region Gävleborg regelbundet samverkat via möten där information kring smittläget i länet stått i fokus. Denna information har enheten tagit del av vid de veckovisa efterlevnadsmötena tillsammans med krisledningsstaben. Utöver det har smittskyddsläkaren i regionen varit delaktig i enstaka tillsynsbedömningar.

4.2 Intern samverkan

Ett tätt samarbete med interna funktioner på länsstyrelsen har varit avgörande, bland annat vid planering av tillsynsinsatser som baserats på de lägesbilder och analyser som producerades under samma period.

4.2.1 Krisledningsstaben

Samverkan med krisledningsstaben har främst skett via regelbundna efterlevnadsmöten där enheten och de deltagande stabsfunktionerna delat information och erfarenheter från den gångna veckan. Under dessa möten diskuterades rådande smittläge i länet och på vilket sätt enhetens tillsynsarbete kunde bidra till minskad smittspridning.

Det var också till krisledningsstaben som enhetens veckovisa rapportering gällande tillsynen skedde under månaderna januari till september. Den information som enheten rapporterade sammanställdes vidare av staben tillsammans med ytterligare information från övriga myndigheter i länet. Denna samlade lägesbild skickades därefter till den nationella samordningen i Dalarna som sammanställde den nationella återrapporteringen till

Regeringskansliet. Enheten redogjorde i de veckovisa lägesbilderna för var och varför tillsyn bedrivits på de sätt som gjorts under den aktuella veckan.

4.2.2 Kommunikation

Enheten för kommunikation och ledningsstöd har bistått i arbetet med att sprida relevant information via olika informationsvägar för att nå ut till länets medborgare, både via hemsidan och sociala medier I kapitel 5.3 redogörs för samtliga kommunikationsinsatser som gjorts mellan januari och september 2021 av enheten.

4.2.3 Enheten för diarium och juridik

Enheten för diarium och juridik har varit ett betydande stöd under arbetet med den tillfälliga covid-19-lagen och har varit behjälpliga vid frågor avseende förelägganden, utlämnande av handlingar och bedömningar i olika ärenden.

För start av ärenden samt säkerställande av korrekt handläggning i Platina har kontakten med diariet varit mer eller mindre regelbunden. Vid ett flertal tillfällen har förtydliganden och utbildningar behövts, särskilt då ny personal introducerats i arbetet.

4.2.4 Övrig samverkan

Vid ett möte under våren 2021 informerade enhetens samordnare om tillsynsuppdraget i samband med ett informationsmöte/samråd med Sveriges nationella minoriteter i Gävleborg, mötet hölls av Enheten för social hållbarhet på länsstyrelsen.

Enheten har också haft kontakt med samhällsavdelningens tillståndsgivande funktion vid ett tillfälle då en offentlig tillställning krävde tillstånd för motortävling på väg. Länsstyrelsen hade tillsynsansvar på evenemanget och behövde därför ta del av samhällsavdelningens beslut.

Under våren 2021 önskade avdelningen för samhälle en presentation av enheten och dess uppdrag. Av presentationen framgick hur enheten skapades och vad tillsynsuppdraget omfattade.

5. Genomförande

Det primära steget i tillsynsstrategin var att göra en riskbedömning. Denna baserades på smittspridningen i länet samt vid vilka typer av verksamheter det förelåg störst risk för trängsel. Informationen om smittskyddsläget delgavs via nationella och lokala avstämningar med berörda aktörer samt via inkomna upplysningar från allmänheten. Tillsynen har bedrivits genom besök i centrala delar av kommunerna eller på särskilt utvalda verksamhetstyper.

Prioriteringen av tillsynsobjekt har i den mån det varit möjligt skett i ett förebyggande syfte. Säsongsbetonade verksamheter, som exempelvis skidanläggningar, har tillsynats i ett förebyggande syfte då dessa medfört större risk för trängsel i samband med högtider och skollov.

Vid uppstarten av arbetet och insamlandet av tillsynsobjekt bidrog länets kommuner med en kontaktlista på sportanläggningar och serviceinrättningar. Dessa utgjorde grunden till den tillsynsobjektslista som upprättades och användes för att föra register över besökta och aktuella verksamheter. Listan kompletterades med andra verksamheter som ingick i tillsynen, exempelvis handelsplatser.

5.1 Tillsynsbesök i fält och administrativ tillsyn

Vid tillsyn i fält har samtliga krav som fanns med i föreskriften kontrollerats. Detta arbetssätt har gjort att samtliga kontrollerade verksamheter följde covid-19-lagen i alla avseenden där detta varit möjligt. Tillsynen har varit grundlig och systematisk då länsstyrelsen tillsammans med verksamhetsutövaren eller verksamhetsutövarens personal gått igenom och diskuterat alla frågor i den framtagna checklisten, se bilaga 1 som exempel på checklista för handelsplatser daterad 1 juni 2021.

Vid administrativ tillsyn har olika verksamheter i länet fått information, rådgivning och blivit kontrollerade genom en utskickad checklista som skulle besvaras av verksamhetsutövaren. Tidsfristen för att besvara den administrativa tillsynen var fem arbetsdagar. Checklisten kompletterades med foton för att länsstyrelsen lättare skulle kunna bedöma verksamhetsutövarens åtgärder.

Efter tillsynsbesöket eller den administrativa tillsynen skrevs ett tillsynsprotokoll med de kontrollerade punkterna, där det också framgick huruvida verksamhetsutövaren uppfyllde lagkraven eller ej. Protokollet skickades sedan ut till verksamhetsutövaren. Om någon brist kvarstod för verksamhetsutövaren att åtgärda kunde handläggare på plats, via telefon eller enligt information i tillsynsprotokollet komma överens med verksamheten om vilka åtgärder som behövde vidtas utan vidare uppföljning.

I andra fall då brister förekom kunde länsstyrelsen begära in en komplettering i form av bilder eller skriftlig dokumentation, dessa uppgifter skulle inkomma till länsstyrelsen inom tre arbetsdagar. Om bristerna enligt begäran om komplettering inte åtgärdades inom utsatt tid eller i de fall bristen ansågs skyndsamt åtgärda, förekom det vid ett antal tillfällen att länsstyrelsen tog beslut om att förelägga verksamhetsutövaren. Vid brister kunde uppföljande besök genomföras för att på nytt kontrollera verksamhetens vidtagna åtgärder. I samråd med länsstyrelsens jurister bedömdes att svarstiden kunde förkortas

med anledning av att smittspridningen av sjukdomen covid-19 var ett sådant väsentligt allmänintresse.

5.2 Fokusområden

Under arbetets gång har länsstyrelsen gjort olika prioriteringar för var tillsyn skulle bedrivas och vilka fokusområden som var aktuella. Fokusområdena utgick från dåvarande och kommande säsonger, rådande lagstiftning och var risken för smittspridningen bedömdes vara som högst.

5.2.1 Alla fokusområden i kronologisk ordning

- **Vinterfokus**
I början av år 2021 bedrevs tillsyn på platser med koppling till fjällturismen. Tillsyn genomfördes på skidanläggningar, drivmedelsstationer och andra butiker längs genomfartslederna.
- **Långväga kollektivtrafik**
Den nationella samordningen bestämde att den länsstyrelse där verksamhetens huvudkontor fanns skulle vara ansvarig myndighet för tillsynen av långväga kollektivtrafik, även på sträckor utanför det egna länet. Av den anledningen hade Länsstyrelsen Gävleborg tillsyn på tågsträckor i norra Norrland såväl som i Värmland.
- **Körskolor**
Information till körskolor bedömdes vara ett prioriterat område eftersom verksamheter inom branschen både kunde klassas som en serviceinrättning och en plats för yrkesutbildning. Detta medförde därför en osäkerhet om verksamheterna skulle följa lagstiftningen eller ej, med anledning av att yrkesutbildningar inte omfattades av covid-19-lagen. Körskolorna i södra Norrland bjöds därför in till en digital informationsträff som anordnades av länsstyrelserna i Västernorrland och Gävleborg.
- **Vårfokus**
Under våren 2021 fokuserades tillsynen till att omfatta några utvalda typer av butiker där många besökare väntades under denna säsong. Dessa verksamheter omfattades av byggvaruhandlare, utemöbelsförsäljare, handelsträdgårdar och husvagns- och husbilsförsäljare.
- **Studenten, partybussar**
Då det under 2021 års studentfirande var förbjudet att åka studentflak enligt bestämmelser från Transportstyrelsen marknadsförde sig olika bussbolag som ett tillåtet alternativ till flaken i form av partybussar. Enligt covid-19-lagen var det samtidigt förbjudet att vistas fler än åtta personer i en hyrd buss i festsyfte då detta räknades som en privat sammankomst. Länsstyrelsen upprättade därför kontakt med länets alla bussbolag för att informera och utföra administrativ tillsyn.
- **Privata sammankomster och lokaluthyrning**
Under våren och sommaren inkom många frågor från privatpersoner och lokaluthyrare om vad som gällde vid hyrande och uthyrande av lokaler. Med anledning av detta sammanställde enheten ett informationsutskick till lokaluthyrare i länet, där det framgick vilka bestämmelser som gällde.
- **Midsommar och bygdegårdar**
För att minska risk för trängsel vid midsommarfiranden skickades information med gällande restriktioner ut till bygdegårdsföreningar i syfte

att informera om de åtgärder som behövde vidtas vid midsommarfiranden.

- **Badanläggningar**
I början av sommaren 2021 avslutades den gemensamma överenskommelsen mellan länets kommuner att hålla de kommunala badanläggningarna stängda. Området prioriterades därför för att underlätta för verksamheterna att utforma rutiner och för att kunna öppna verksamheterna på ett smittskyddssäkert sätt. Tillsynen genomfördes huvudsakligen administrativt men även till viss del på plats.
- **Djur- och nöjesparker**
Under våren genomfördes tillsyn på länets djur- och nöjesparker. Till en början samlades underlaget till tillsynen in från verksamhetsutövaren genom administrativ tillsyn. Därefter åkte länsstyrelsen ut på fysiska tillsynsbesök för att kunna kontrollera samt vara rådgivande på plats.
- **Museum och Hälsingegårdar**
Tillsyn i fält samt administrativ tillsyn utfördes på länets muséer och världsarvet Hälsingegårdarna. Information och vägledning om pandemilagstiftningen ansågs vara prioriterat då dessa verksamheter under våren 2021 knappt haft verksamheten öppen. Insatsen bedömdes därför göra stor nytta med förebyggande informationsinsatser och rådgivning för att hålla smittspridningen nere inför sommarens höga besöksstryck.
- **Allmänna sammankomster och offentliga tillställningar (AS/OT)**
När kopior av tillstånden för AS/OT kom in från Polisen fick länsstyrelsen tillgång till information i förväg om var i länet många besökare eller deltagare skulle samlas för olika typer av evenemang. Rådgivning, information och administrativ tillsyn har skickats ut till många verksamhetsutövare. Några konserter, sportevenemang och andra evenemang har tillsynats och fått rådgivning på plats.
- **Second hand-butiker och loppmarknader**
Flera second hand-butiker och loppmarknader tillsynades under sommaren med anledning av det ökade besöksantalet på denna form av verksamhet. Verksamheterna tillsynades både via fältbesök samt via administrativ tillsyn.
- **Informationsutskick till handelsplatser, återbesök och informationsutdelning**
I augusti gjordes ett stort utskick med information om rådande restriktioner till handelsplatser via köpmannaföreningar, gallerior och kontaktpersoner för lokal handel ute i länets kommuner. Efter sommarsemestrarna fokuserade länsstyrelsen mycket av tillsynen på återbesök av tidigare besökta verksamheter inom främst handel och serviceinrättningar/frisörer och då endast kontrollerat hur det såg ut med trängsel generellt och i in- och utgångar samt om det fanns handdesinfektion och smittskyddsinformation till kunder. Detta gjorde att ett stort antal besök kunde genomföras på kort tid, jämfört med tidigare. I samband med återbesöken gjordes även nya kontroller av butiker och serviceinrättningar i länets centrala orter. Det som då kontrollerades var om de hade smittskyddsinformation till kunder ute vid entrén. Om det saknades delade länsstyrelsen ut smittskyddsinformation till

verksamhetsutövaren, och kontrollerade även om kunderna hade tillgång till handdesinfektion.

- **Padelaneläggningar**
Informationsutskick har gjorts till samtliga padelaneläggningar i länet, detta eftersom denna sport haft stor tillväxt av utövare samt anläggningar under de senaste åren. Under samma period genomfördes även ett antal administrativa tillsynsinsatser på dessa anläggningar.
- **Fotboll**
Då det inkom rapporter om brister i efterlevnaden hos fotbollsklubbarna runt om i landet valde enheten att rikta tillsynsfokus till de klubbar i länet där störst risk för trängsel kunde uppstå i publiken under matcherna. De klubbar som gjort en ansökan till Polisen om kommande arrangemang fick informationsutskick gällande aktuella åtgärder som skulle vidtas enligt föreskriften. Tillsyn på evenemang genomfördes också under match för en utav länets större klubbar.
- **Gym och sportanläggningar**
Många gym, föreningar och sportanläggningar i hela länet fick ett informationsutskick om gällande restriktioner efter sommaren då många valde att öppna igen efter att de hade haft stängt en längre period.
- **Biografer och teatrar**
Inför hösten genomförde länsstyrelsen både administrativ tillsyn och informationsutskick till länets biografer och teatrar. Detta för att förhindra trängsel och smittspridning i samband med att verksamheterna öppnade upp igen under hösten.
- **Hockey**
Med anledning av den bristande efterlevnaden vid fotbollsevenemangen runt om i landet under sommaren lades fokus under september månad på den kommande hockeysäsongen. Länsstyrelsen genomförde under denna period tillsyn på länets största klubb. Under arbetet genomfördes också gemensamma kommunikativa insatser riktade till deltagare vid evenemang på arenan.

5.3 Kommunikationsinsatser och media

Under arbetet med covid-19-lagen har vikten av att nå ut med relevant och tydlig information till allmänheten varit en betydande del. Restriktionerna har vid flera tillfällen förändrats med kort varsel vilket varit en utmaning när det gäller att hålla allmänheten korrekt uppdaterad med rätt information kring vad som gäller. Den nationella samordningens kommunikatörer har regelbundet tagit fram budskapsbilder och informationsmaterial som stått länen till förfogande och kunnat användas i sociala medier såsom på hemsidan, Facebook och Instagram.

Länsstyrelsen Gävleborg har vid ett flertal tillfällen medverkat i intervjuer med tidningar, TV och radio. Medverkande vid de olika tillfällena har varit handläggare, samordnare samt chef för enheten.

5.3.1 Tidslinje mediainsatser 2021

- 8 januari

Joakim Hellgren medverkar i SVT Gävleborg där han beskriver hur länsstyrelsen ska sköta tillsynen av tillämpningen av covid-19-lagen.

- 31 januari

Karin Lindberg Jansson och Sofia Karlsson medverkar i SVT Gävleborg och radio under ett tillsynsbesök på ICA Maxi i Gävle. De förklarar hur länsstyrelsen utför tillsyn enligt covid-19-lagen.

- 9 februari

Joakim Hellgren går ut i radio och berättar om pandemitelefonen dit allmänheten kan vända sig för rådgivning gällande covid-19-lagen.

- 11 februari

Theodor Persson och Sofia Karlsson medverkar i Gefle Dagblad om hur tillsynen i en butik går till.

- 26 februari

Monica Claesson medverkar i media och berättar om tillsynen på skidanläggningar samt uppmanar allmänheten till att hålla avstånd på grund av trängselrisken under sportlovsveckan.

- 8 mars

Joakim Hellgren medverkar i Gefle Dagblad där han berättar om hur tillsynen fungerar, samt om de vanligaste bristerna som förekommer.

- 12 mars

Joakim Hellgren medverkar i media där han uppmanar till att fortsätta hålla avstånd då många handlar i sällskap trots uppmaningen om att handla ensam.

- 17 mars

Joakim Hellgren är med i Gefle Dagblad och uppmanar allmänheten till att hålla avstånd då butiksägarna upplever problem med detta.

- 29 mars

Joakim Hellgren medverkar i media om de kommande studentveckorna och vad som gäller vid bokning av partybussar.

- 31 mars

Joakim Hellgren medverkar i media och uppmanar till att hålla avstånd då kundflödet till handelsträdgårdar och byggvaruhus förutspås öka med vårvärmen.

- 13 april

Joakim Hellgren medverkar i media angående partybussarna inför studenten, där han informerar om att det är förbjudet att samla fler än åtta personer i dessa.

- 26 maj

Landshövding Per Bill medverkar i media om att länets kommuner öppnar upp de kommunala fritids- och kulturanläggningarna.

- 27 maj

Joakim Hellgren, Josefin Hollsten och Emma Forsgren är med i P4 Gävleborg och Hela Hälsingland under ett tillsynsbesök på Järvzoo.

- 13 september

Joakim Hellgren är med i media inför seriepremiären av SHL. Länsstyrelsen samarbetar med Brynäs IF inför säsongstarten för att uppmana publiken att lyssna på publikvärdar, utrop samt att hålla avstånd.

5.3.2 Utlämnande av allmänna handlingar

Tillsynsprotokoll med brister samt förelägganden har på begäran av nyhetsbyrån Sirén regelbundet skickats ut efter bedömning av handläggaren i ärendet. En del av dessa ärenden har nämnts i media.

Vid några tillfällen har begäran om utlämnande av allmänna handlingar kommit från andra företag inom media samt från privatpersoner.

5.4 Förändringar i uppdraget

Under perioden från lagens ikraftträdande den 10 januari 2021 till och med den 29 september 2021 har flertalet ändringar genomförts av rådande föreskrifter och allmänna råd. Detta har inneburit att olika åtgärder behövt nyttjas av olika verksamhetsutövare vid olika tidpunkter.

5.4.1 Ändringar i lagstiftningen januari - september 2021

Nedan följer de datum där förändringar i uppdraget gjorts.

- 10 januari

Covid-19-lagen träder ikraft.

- 14 februari

Införande av begränsningar för långväga kollektivtrafik.

- 6 mars

Maxantal på högst 500 personer för verksamheter som beräknar maxantal införs. Skolverksamhet särregleras, behövde inte ta hänsyn till maxantal.

Verksamheterna skulle säkerställa att besökare handlade ensam.

- 11 mars

Krav på åtgärder på gym- och sportanläggningar samt badanläggningar. Begränsningar införs på bland annat nöjesparker.

Deltagartak införs på privata sammankomster och kommunerna får befogenhet att besluta om vistelseförbud på särskilda platser.

- 25 mars

Tillägg till föreskriften om beräkning av maxantal för nöjesparker, temaparker, djurparker och liknande anläggningar.

- 1 juni

Tillägg till föreskriften gällande AS/OT, anvisad sittplats införs.

Deltagartak på AS/OT höjs, motionslopp, marknader och mässor särregleras.

- 2 juni

Förtydligande för beräkning av yta på bland annat nöjesparker.

- 1 juli

Deltagartak på AS/OT höjs ytterligare, ändringar för motionslopp samt sektionering införs.

- 15 juli

Maxantalet för exempelvis handelsplatser och fritids- och kulturverksamheter slopas.

Begränsningar i kollektivtrafiken samt de kommunala befogenheterna för vistelseförbud upphävs.

- 22 september

Covid-19-lagen och begränsningsförordningen förlängs till 31 januari 2022.

- 29 september

Föreskrifterna upphör att gälla.

6. Resultat

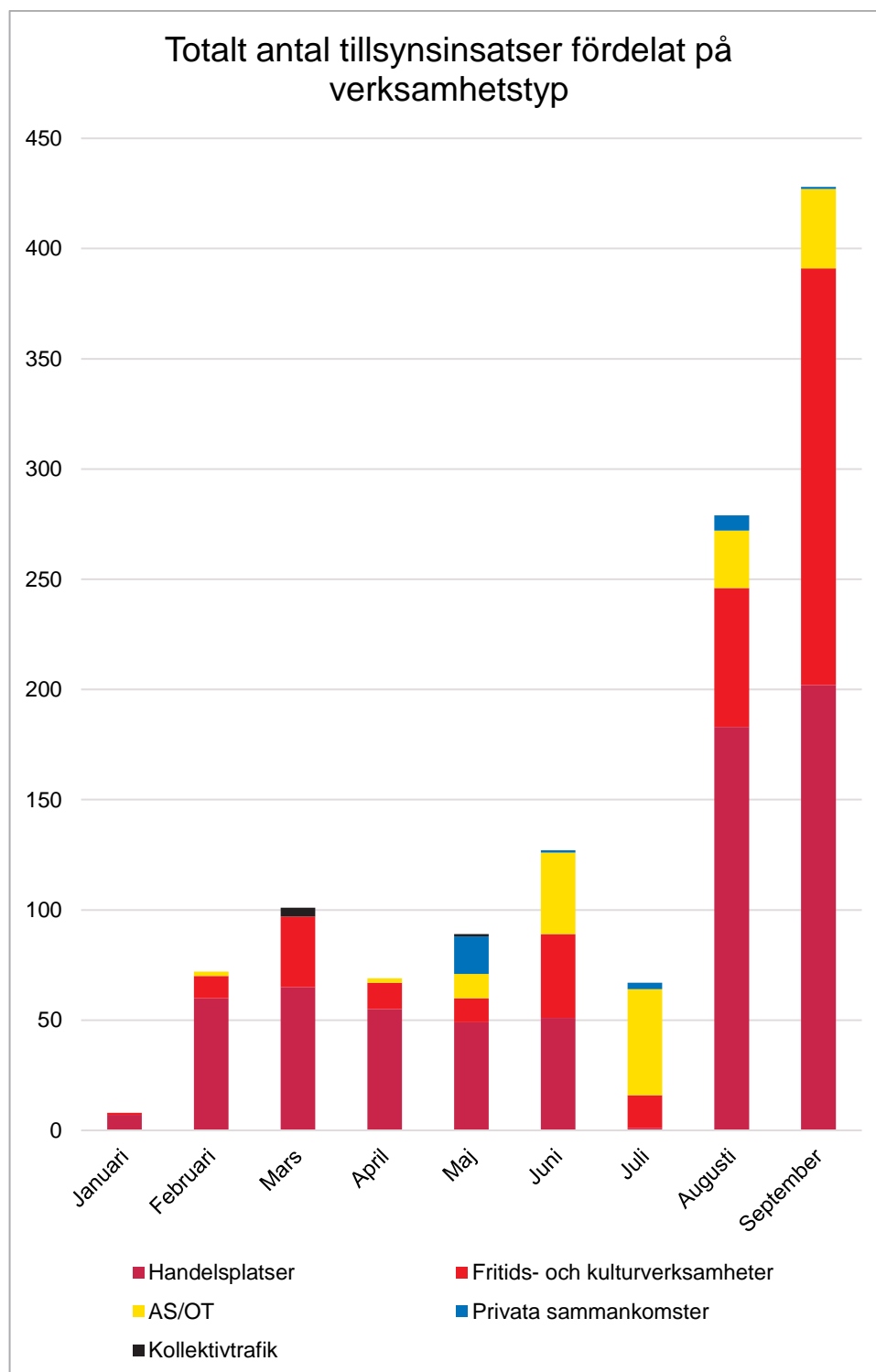
Under arbetet med tillsyn av den tillfälliga covid-19-lagen har enheten under perioden januari till september 2021 hanterat 866 separata ärenden relaterade till tillsyn eller rådgivning. Sammanlagt har 1246 tillsynsinsatser genomförts under perioden, dessa inkluderar både de ovannämnda ärendena samt de ytterligare informationsinsatser som skett via samlingsärenden. Dessa informationsinsatser bestod av det informationsblad gällande föreskrifterna som sammanställts av den nationella samordningen samt det informationsanslag som tagits fram av Folkhälsomyndigheten.

Med start vecka 12 dokumenterades varje vecka samtliga tillsynsåtgärder som vidtogs under den dåvarande veckan. Dessa åtgärder omfattade både tillsynsbesök, rådgivning, utskick av protokoll, andra handlingar samt all övrig kontakt med såväl verksamhetsutövare som allmänheten i länet. Mellan vecka 12 och 38 (22 mars 2021 till 24 september 2021) genomfördes totalt 2411 tillsynsåtgärder riktade till verksamhetsutövare och allmänheten i länet. Brister i statistiken finns för de första veckorna av år 2021 där länsstyrelsen fram till den 26 mars inte diarieförde ärenden gällande rådgivning.

Verksamheterna som besöktes delades in i följande kategorier:

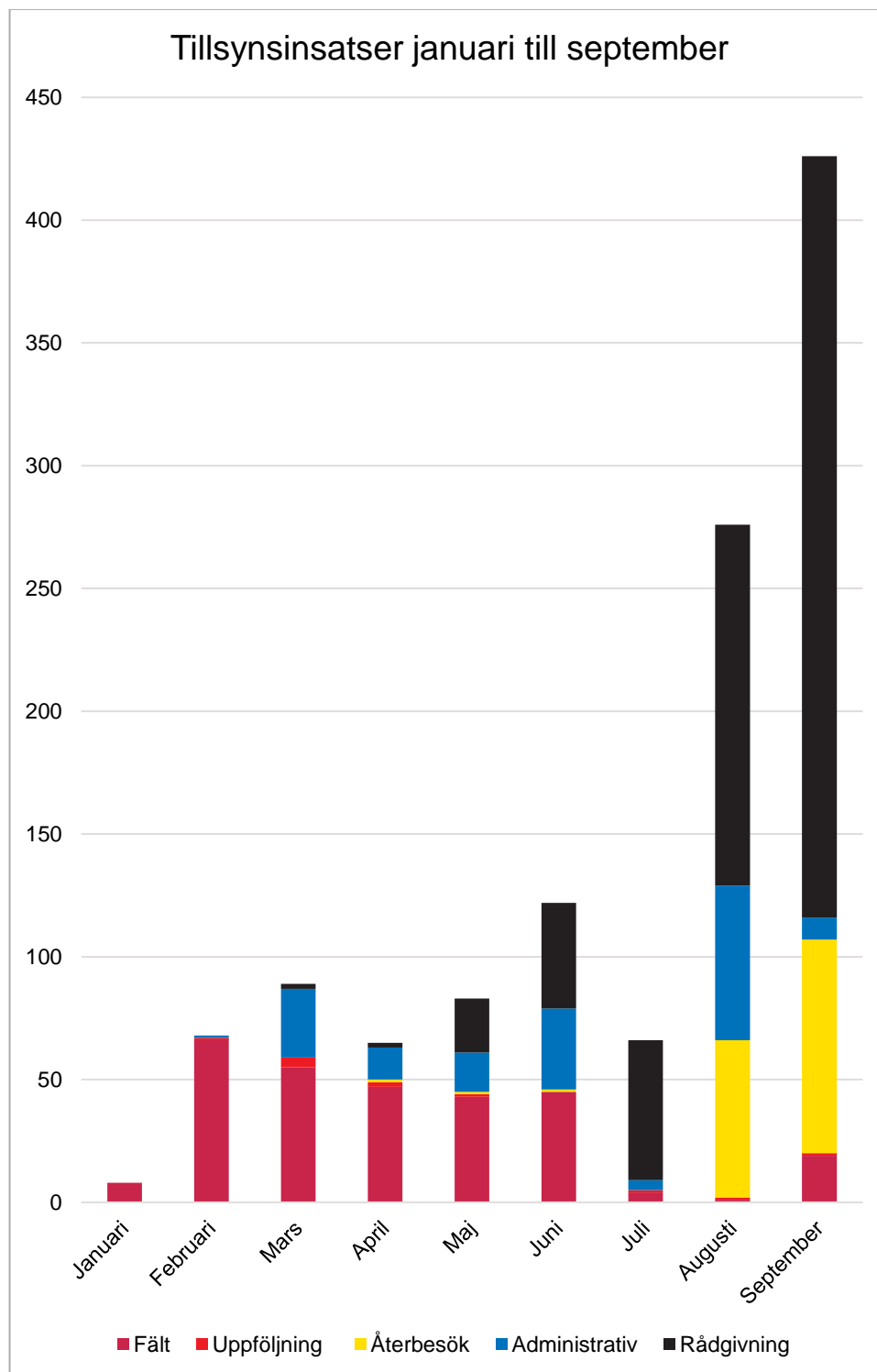
- Handelsplatser, innefattade bland annat butiker och serviceinrättningar.
- Fritids- och kulturverksamheter, innefattade bland annat gym- och sportanläggningar, museer, badanläggningar samt djur- och nöjesparker.
- AS/OT
- Privata sammankomster
- Kollektivtrafik

I figur 1 presenteras antalet tillsynsinsatser per månad fördelat på typ av verksamhet. Under januari 2021 var behovet att upprätta rutiner och arbetssättet för enheten stort, varför det under denna månad förekom få tillsynsinsatser. Vidare under våren och sommaren kom tillsynsinsatser på AS/OT att vara en prioriterad del av tillsynen. Mot hösten kom därefter handelsplatser och gym- och sportanläggningar att prioriteras.

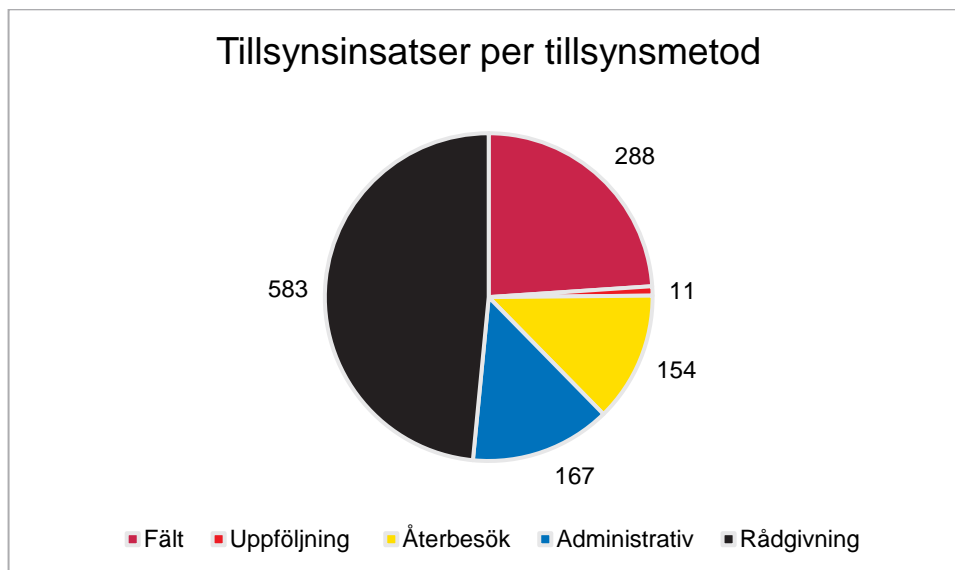
Figur 1. Totalt antal tillsynsinsatser per månad fördelat på verksamhetstyperna omnämnda ovan.

Under arbetets gång förändrades enhetens sätt att arbeta med tillsyn. Det var under mars månad som enheten i större utsträckning påbörjade arbetet med administrativ tillsyn, detta för att kunna kombinera tillsyn i fält och samtidigt nå andra delar av länet med administrativa insatser för att effektivisera tillsynsarbetet. I figur 2 presenteras fördelningen av typ av tillsynsinsats per månad mellan januari och september 2021.

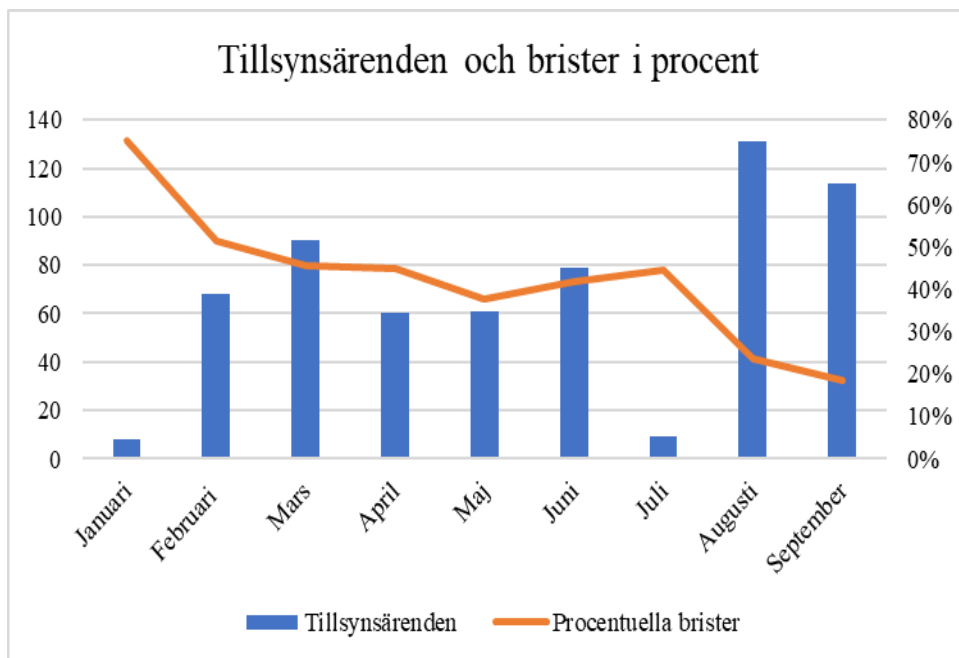
Figur 2. Fördelning av typ av tillsynsinsatser under januari till september 2021.

Med anledning av att många restriktioner togs bort under sommaren arbetade enheten under samma period till stor del med rådgivning, detta för att informera verksamhetsutövare och allmänheten om vilka restriktioner som fortfarande kvarstod. Vidare i figur 3 illustreras det totala antalet tillsynsinsatser under året och dess fördelning mellan olika typer av tillsynsmetoder. Totalt omfattar nedanstående figur 1203 utav de totala 1246 tillsynsinsatserna som gjorts under januari till september. De ytterligare insatserna som inte presenteras i denna figur tillhör de 43 ärenden som avskrivits. En anledning till att avskrivning av ärenden skett är exempelvis när förändringar i föreskriften gjort att verksamheten inte längre omfattas av länsstyrelsens tillsynsuppdrag.

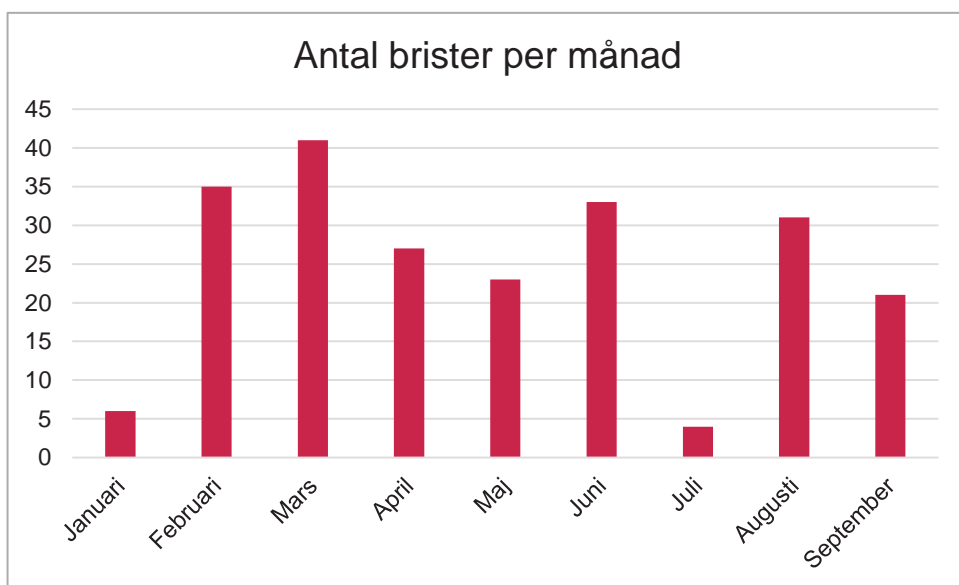

Figur 3. Totala antalet tillsynsinsatser per tillsynsmetod.

Det totala antalet unika tillsynsärenden var under perioden 620, dessa omfattade både tillsyn i fält samt administrativ tillsyn. Utav dessa hade totalt 221 av ärendena någon form av brister. Detta innebar att ungefär 36 % av alla verksamheter som tillsynats hade någon typ av brist i efterlevnaden av föreskrifterna. I figur 4 presenteras trenden av brister i länet tillsammans med antal tillsynsärenden per månad. I figur 5 presenteras sedan antalet brister per månad.

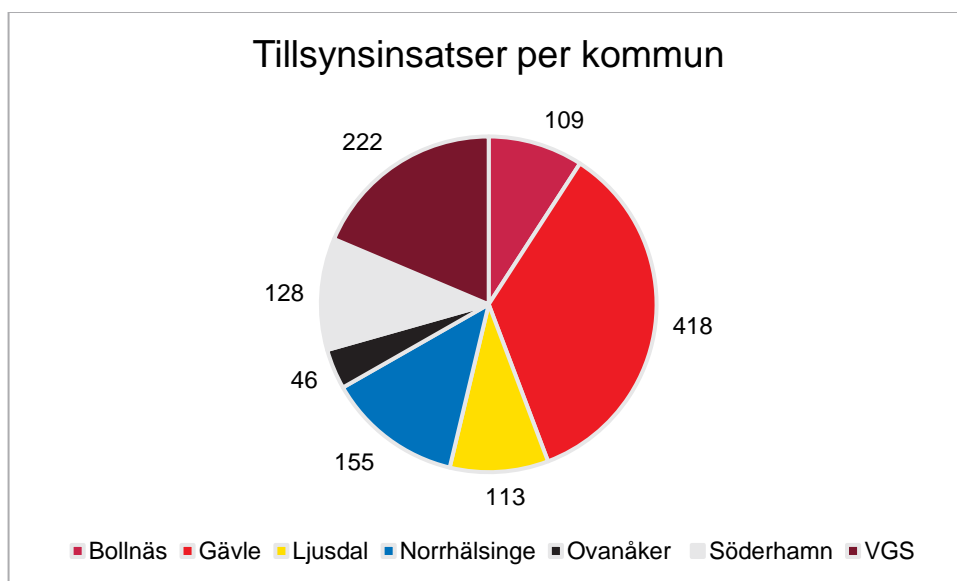
Figur 4. Antalet tillsynsärenden och procentuella brister per månad år 2021.

Figur 5. Antal brister per månad år 2021.

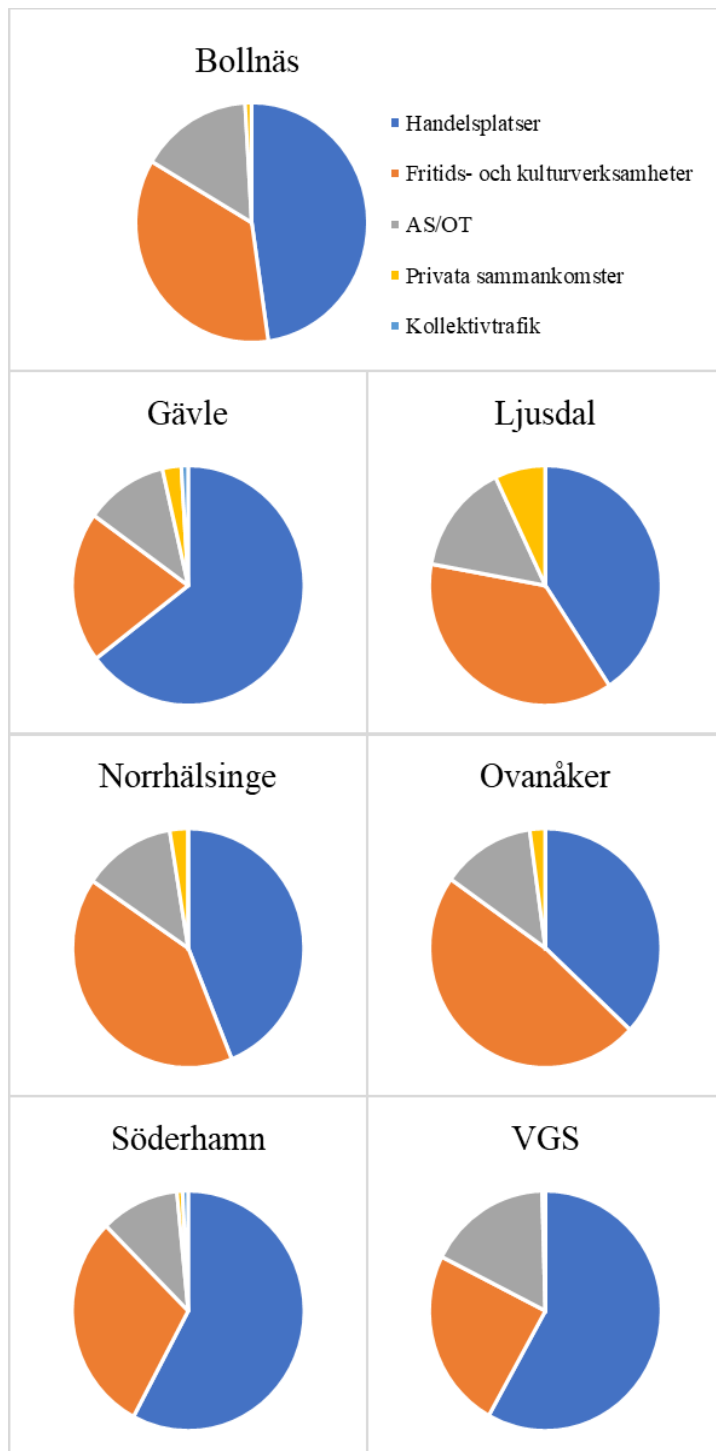
Totalt har 13 förelägganden utfärdats under arbetet med den tillfälliga covid-19-lagen. De verksamhetstyper som mottagit dessa har varit handelsplatser, fritids- och kulturverksamheter (exempelvis gym- och sportanläggningar) samt AS/OT.

Tillsynen i länets kommuner har baserats på ett flertal faktorer såsom det rådande smittläget, aktuella tips som inkommit från allmänheten och andra myndigheter samt beroende på befolkningstätheten i länets både större och mindre orter. I figur 6 presenteras antalet tillsynsinsatser per kommun/kommungruppering som utförts av länsstyrelsen under januari - september 2021. Totalt kan 1191 utav de 1246 tillsynsinsatserna knytas till en separat kommun, övriga 55 insatser har ingått i kommunövergripande informationsinsatser eller att de på annat sätt inte tillhör en enskild kommun. Flest tillsynsinsatser har utförts inom Gävle kommun vilket motsvarar 35 % av alla tillsynsåtgärder som länsstyrelsen utfört i länet under perioden.

Figur 6. Tillsynsinsatser fördelat per kommun/kommungruppering.

För att få en övergripande bild över hur tillsynen fördelats per verksamhetskategori i respektive kommun/kommungruppering togs figur 7 fram, se nedan. Inom kommungrupperingen Västra Gästriklands Samhällsbyggnadsförvaltning (VGS) ingår kommunerna Sandviken, Hofors och Ockelbo, i kommungruppering Norrhälsinge ingår kommunerna Hudiksvall och Nordanstig.

Figur 7. Diagram som visar fördelningen av verksamhetstyper som tillsynats per kommungruppering

7. Utvärdering

Nedan följer de reflektioner och tankegångar som uppstått under arbetet med den tillfälliga covid-19-lagen samt denna sammanställning.

7.1 Arbetsgrupp och förutsättningar

7.1.1 Framgångsfaktorer

En arbetsbeskrivning för samordnare och enhet har medfört ett tydligt uppdrag av vad som förväntas av alla. Samordnaren har varit spindeln i nätet för medarbetarna på enheten och haft ett övergripande ansvar över ärendehantering. När det gäller introduktion av nyanställda har de övriga ordinarie handläggarna välkomnat och introducerat nya medarbetare med framgång. Arbetskulturen inom enheten har varit den främsta framgångsfaktorn eftersom den varit öppen och prestigelös mellan medarbetarna.

En viktig faktor har varit att dela med sig av information och kunskap till varandra eftersom det skett kontinuerliga förändringar av lagstiftningen. Samtidigt har alla haft ett öppet sinne och varit mottagliga för att utveckla verksamheten utifrån de förutsättningar som funnits.

En annan förutsättning som varit en framgång i det administrativa arbetet är diariets vägledning kring hur ärendena ska hanteras i Platina. Diariet och enheten har haft en kontinuerlig kontakt för att diskutera nya typer av ärenden som utvecklats under arbetets gång.

I övrigt upplever enheten att tillgången till kläder, bilar och annan utrustning tagits fram snabbt vilket underlättade starten av tillsynsarbetet.

7.1.2 Förbättringsarbete

En arbetsbeskrivning över hur samarbetet mellan tillsyn och kommunikationsfunktionen ska fungera hade varit önskvärt.

Om den nationella samordningen fastslagit vilken information samtliga län skulle publicera på sociala medier hade detta underlättat. Att alla län oavsett storlek fått samma utrymme för att bli hörd hade varit önskvärt. Vid uppstarten av den nya enheten hade det underlättat om samtliga län uppmanats att dela med sig av sina planeringsunderlag gällande tillsynsarbetet.

Vid kontakt mellan staben och enheten har det under arbetet inträffat situationer där kommunikationen brustit och missförstånd har uppstått. Därför hade det varit bra med en tydlig ansvarsfördelning där kontaktvägar gällande specifika sakfrågor framgått. Enheten hade även önskat en mer kontinuerlig kontakt med smittskyddsfunktionen på Region Gävleborg både gällande specifika tillfrågor och bedömning av urvalet av tillsynsobjekt.

Alla län valde att göra sina tillsynsbesök efter den nationellt framtagna checklisten men i olika omfattning. Det borde ha framgått tydligare från den nationella samordningen hur arbetet skulle utföras.

Ytterligare förtydliganden i de nationella riktlinjerna gällande hanteringen av ärenden i Platina hade underlättat arbetet med ärendehantering.

7.2 Kommunikation

7.2.1 Framgångsfaktorer

Kontakt med verksamhetsutövare har i många fall utförts via telefon vilket har gett goda resultat. Många kompletteringar har kommit in snabbare från verksamhetsutövarna när de haft möjlighet att fråga om sådant de undrat över. Missförstånd har lättare uppstått vid kommunikation via e-post. Anledningen till detta har varit att det är lättare att fråga, förklara, diskutera frågorna muntligt. Detta har även skapat en större förståelse hos verksamhetsutövaren att åtgärda bristerna. Flera av verksamhetsutövarna vi kontaktade var inte vana vid tillsyn, därför har det varit viktigt att använda rätt verktyg (telefon/e-post/besök) beroende på vilken typ av målgrupp som avses.

Det har varit mycket positivt att ha tillgång till den information (informationsblad, budskapsbilder etc.) som den nationella samordningen tagit fram. Det har varit mycket uppskattat av verksamhetsutövarna att få information om smittskyddsåtgärderna och kraven i föreskriften på olika språk för att lättare kunna göra rätt och förstå vad som förväntas av dem.

7.2.2 Förbättringsarbete

För framtida tillsynsarbete vore det på ett tidigt stadium fördelaktigt att samla länsstyrelsens personal som arbetar med uppdraget från olika funktioner och diskutera arbetsmetoder samt sätta upp tydliga mål tillsammans. Där bör framgå hur olika kommunikationsinsatser ska ske samt av vem och hur arbetet ska genomföras på bästa sätt. Resurser kan på så vis utnyttjas optimalt genom att ta fram tydliga mål och överenskommelser. Det är viktigt att få rätt kontaktpersoner även vid andra myndigheter och andra instanser.

7.3 Tillsyn

7.3.1 Framgångsfaktorer

Enhetens arbetsmetod har varit effektiv med kvalitativa tillsynsinsatser. Detta genom att ha tydliga ansvarsområden och nyttjat tillgängliga verktyg såsom PandApp och checklistor. Arbetsgruppen har haft löpande diskussioner för att utveckla verksamheten och särskilt tillsynsmetoderna.

Ett stort antal tillsynsbesök har utförts inom olika verksamhetsområden i länets kommuner baserat på risk för smittspridning och trängsel. Planeringen av förebyggande tillsynsinsatser har gjorts utifrån ett längre perspektiv vilket resulterat i att insatserna har kunnat utföras i ett tidigt skede inom respektive verksamhetsområde och kommun.

Kontinuerlig uppföljning gällande resultat av tillsynen och diskussion avseende bedömningar i olika ärendetyper har varit ett sätt att uppdatera och återkoppla framgång samt behovet av förbättringsarbete. Noggrann tillsyn bidrog till väl motiverade bedömningar och beslut. Tillsynsmetodiken förändrades utifrån olika förutsättningar och beroende på de säsongsaktuella tillsynsobjekten. Det har varit en framgång att ha information på olika språk och vid behov tillgång till tolk. Verksamhetsutövarna har mestadels varit positivt inställda till våra besök.

7.3.2 Förbättringsarbete

Det hade varit önskvärt att verktyget PandApp varit tillgängligt från början av uppdraget för att underlätta utdrag av statistik och framtagande av mallar.

Vad gäller bedömningsfrågor i tillsynen där jurister medverkade hade det varit fördelaktigt om det tydligare framgick vad som skulle besvaras internt respektive från samordningens jurister. Det hade även varit önskvärt med fler nationella handläggarträffar då dessa gav ett utbyte av kunskaper och erfarenheter samt möjligheten att diskutera tillsynsmetoder, arbetsstruktur och bedömningar i olika fall.

Det hade även varit fördelaktigt att kontakta kommunernas näringslivsutvecklare och kontaktpersoner för köpmannaföreningarna vid fler tillfällen för att nå ut med aktuell information till verksamhetsutövare inom handel. Detsamma gäller fler kanaler och kontaktvägar inom fritids- och kulturverksamheter.

Uppföljningsbesöken beror till stor del på språkförbristningar och har framförallt varit på handelsplatser. Där har tolk varit till hjälp. Med facit i hand vore det bra med tolk i ett tidigt skede då det tog mycket tid att nå fram med budskapet kring vilka brister som behövde åtgärdas. Det hade även varit bra att samverka med kommunens livsmedelsinspektörer eftersom de redan gjort inspektioner innan för att på så vis få en bättre dialog med verksamhetsutövarna.

7.4 Samverkan

7.4.1 Framgångsfaktorer

Det är viktigt att hitta rätt ingångar och kontaktpersoner vid olika myndigheter/organisationer och därför har en kontaktlista tagits fram. I början av arbetet fanns inte optimala ingångar. Allteftersom har ett nätverk byggts upp som exempelvis samarbetet med supporterpoliserna under matcherna och en dialog med Polisen angående arbetet kring partybussarna.

Information från staben gällande smittskyddsläget i olika delar av länet och information avseende allmänhetens efterlevnad av restriktionerna var en framgång för att kunna prioritera tillsynen.

7.4.2 Förbättringsarbete

Att på ett tidigt stadium samla berörda aktörer både internt och externt för att dela information och arbetsmetoder hade underlättat arbetet. Detta för att på ett smidigt och prestigelöst sätt klargöra allas roll i uppdraget. Att också vara eniga om vad, när, hur samverkan och samarbeten ska ske på bästa sätt.

Att komplettera kontaktlistan med kommunernas krisberedskapsansvariga och de som sköter upplåtelsen av markområden för att lättare ha kontakt i framtiden. Exempelvis kan de personerna se till att tillstånd inte utfärdas av kommunen vid arrangemang för upplåtande av kommunens mark om det är ett arrangemang som kan skapa mycket trängsel. Kommunen kan även anlita väktare som trängselvärdar vid redan tillståndsgivna arrangemang.

Inför framtiden skulle det även vara önskvärt att ha med privata och kommunala fastighetsbolag, religiösa samfund och kyrkor i kontaktlistan.

Det är viktigt att tydliggöra de olika uppdragen som länsstyrelsen och kommunerna hade vid eventuella gemensamma tillsynsinsatser. Det är viktigt att tydliggöra syftet och förväntat resultat vid gemensam tillsyn med andra myndigheter.

7.5 Nyvunnen kunskap till ordinarie tillsynsorganisation

Enhetschefens roll har varit både viktig och grundläggande för uppbyggnaden av enheten och för motivation hos medarbetarna. Framförallt genom att på ett okomplicerat vis ha tillgodosett enheten med praktiska detaljer och resurser som behövts för arbetet, men även på så vis att alla i gruppen känt ett genuint stöd och uppskattning samt haft ett stort förtroende för sin chef.

En motiverad och engagerad arbetsgrupp som trivs och har bra kommunikation sinsemellan har varit en grundförutsättning för att lyckas optimalt med uppdraget. Samordnaren har haft en viktig roll då en grupp med flera nyanställda personer introducerats i en nyskapad enhet. Samordnaren har lyckats sammansvetsa gruppen och fått alla att arbeta med teamanda i en prestigelös kultur. Det genom att regelbundet boka in möten gruppvis och genom individuella avstämningar. Under de individuella avstämningarna gick samordnare och handläggare igenom aktuella ärenden och om handläggaren hade några särskilda funderingar samt hur arbetstrycket upplevdes. Dessutom har samordnaren bidragit med sin breda kunskap och erfarenhet samt varit ett pålitligt stöd i arbetet vilket lett till stor utveckling på kort tid för de nya medarbetarna.

Under de gruppvisa mötena såg samordnaren till att alla aktivt deltog och framförde sina åsikter. Trots olika åldrar, bakgrund och erfarenheter har alla handläggares perspektiv och idéer tagits i beaktande och respekterats. En idé har på detta vis kunna utvecklas från stam till träd med alla sina förgreningar och resultatet har varit av hög kvalitet. Ytterligare en viktig egenskap har varit förmågan att lyfta fram varje medarbetares styrkor och nyttjat dem i arbetet. Eftersom gruppen hade en öppen kommunikation och insyn i varandras arbete kunde alla ta lärdom och utvecklas av varandras styrkor. En till anledning till den snabba utvecklingen och vikten av support var den höga frekvensen av tillsynsbesök och den ständiga kontakten med olika aktörer som uppdraget omfattade. Dessutom förändrades lagstiftningen ofta med kort varsel vilket gjorde att många bedömningar behövde kommuniceras och utvecklas inom gruppen.

Utöver detta har upplyftande aktiviteter, stora som små, bidragit till att höja energin i gruppen och stärkt sammanhållningen.

Checklista till verksamhetsutövare

Verksamhetsutövare inom handeln är skyldiga att förhindra smittspridning genom att bedriva verksamheten på ett sådant sätt att trängsel undviks och att människor kan hålla ett från smittskyddssynpunkt säkert avstånd från varandra.

Tänk på att alla skyddsåtgärder och beräkningar av maxantalet i utrymmen ska finnas dokumenterade. Skyddsåtgärderna ska även följas upp.

Du ansvarar själv för att hålla dig uppdaterad om aktuella regler. Ha en strategi för hur du håller dig informerad om särskilda rekommendationer från Folkhälsomyndigheten och det regionala smittskyddet.

Den här checklistan publicerades 2021-06-01.

Checklista för dig som har en handelsplats eller marknad

Fråga	Ja	Nej	Kommentar
Handelsplatser och marknader			
Har du begränsat antalet kunder och andra besökare på ett sätt som är säkert från smittskyddssynpunkt?	☐	☐	
Har du utformat verksamhetslokaler samt områden och utrymmen utomhus som du disponerar, på ett sådant sätt att trängsel undviks och att kunder och andra besökare kan hålla ett från smittskyddssynpunkt säkert avstånd från varandra?	☐	☐	
Ser du till att in- och utpassage till verksamhetslokaler samt områden och utrymmen utomhus som du disponerar, kan ske på ett sådant sätt att trängsel undviks?	☐	☐	
Gallerior och varuhus			
Vidtar du särskilda smittskyddsåtgärder i syfte att undvika att kunder och andra besökare uppehåller sig på inomhustorg eller på andra liknande områden inomhus?	☐	☐	
Gallerior, köpcentrum och varuhus			
Har du spärrat av eller tagit bort möblemang och utrustning på inomhustorg och andra liknande områden där människor samlas?	☐	☐	

Handelsplatser, ej gallerior och köpcentrum		
Har du beräknat det maximala antalet kunder eller besökare som samtidigt får vistas i verksamhetens lokaler inomhus, och för varje avgränsat utrymme inomhus?	☐	☐
Har du beräknat maxantalet på sådant sätt att varje kund eller besökare, inom varje avgränsat utrymme inomhus, kan disponera minst 10 kvm av den tillgängliga ytan?	☐	☐
Har du skriftligt dokumenterat maxantalen och hur beräkningen har gjorts?	☐	☐
Har du tydligt anslagit maxantalen?	☐	☐
Har du säkerställt att maxantalen inte överskrids?	☐	☐
Handelsplatser inklusive gallerior och köpcentrum		
Informerar du dina kunder och besökare om hur smittspridning kan undvikas?	☐	☐
Erbjuder du dina kunder och besökare möjlighet att tvätta händerna med tvål och vatten eller erbjuds handdesinfektion?	☐	☐
Har du skriftligt dokumenterat de övriga smittskyddsåtgärder som verksamheten har vidtagit?	☐	☐
Följer du upp de vidtagna smittskyddsåtgärderna?	☐	☐
Säkerställer du att personalen får adekvat information om hygienåtgärder för att förhindra smitta?	☐	☐
Håller du dig informerad om särskilda rekommendationer från FoHM och den regionala smittskyddsläkaren?	☐	☐

Marknader

Har du informerat dina besökare om hur smittspridning kan undvikas?

Har du utformat gångar mellan försäljningsplatserna så att trängsel undviks?

Erbjuder du besökare möjlighet att tvätta händerna med tvål och vatten eller erbjuds handdesinfektion?

Har du skriftligt dokumenterat de övriga smittskyddsåtgärder som har vidtagits?

Följer du upp de vidtagna smittskyddsåtgärderna?

Håller du dig informerad om särskilda rekommendationer från FoHM och den regionala smittskyddsläkaren?

Marknad inomhus

Har du beräknat det maximala antalet besökare som samtidigt får vistas i en lokal eller annat utrymme på marknaden, och för varje avgränsat utrymme inomhus?

Har du beräknat maxantalen på sådant sätt att varje kund eller besökare, inom varje avgränsat utrymme inomhus, kan disponera minst 10 kvm av den tillgängliga ytan?

Har du skriftligt dokumenterat maxantalen och hur beräkningen har gjorts?

Har du tydligt anslagit maxantalen?

Säkerställer du att maxantalen inte överskrids?

Övrigt:

--

Länsstyrelsens rapporter 2022

- 2022:1 Integration Gävleborg 2.0 – Slutrapport
- 2022:2 Årlig uppföljning av Miljö kvalitetsmålen i Gävleborg 2021
- 2022:3 Statlig närvaro och service i Gävleborgs län
- 2022:4 Inventering av stora rovdjur i Gävleborgs län 2021/2022
- 2022:5 Utredning av skyfall och översvämningar i Gävleborgs län, augusti 2021
- 2022:6 Riskhantering vid transportleder för farligt gods
- 2022:7 Analys av bostadsmarknaden i Gävleborg 2022
- 2022:8 Barns miljö och hälsa 2021 - Regional miljö hälsorapport för Gävleborgs län
- 2022:9 Enheten för tillsyn covid-19 - En sammanställning av tillsyns arbetet - Period 1: 2021-01-10 – 2021-09-29

Länsstyrelsen Gävleborg

Rapportnummer: 2022:9

ISSN: 0284:5954

Länsstyrelsen Gävleborg ansvarar för att beslut från riksdag och regering genomförs samt att samordna den statliga verksamheten i länet. Vi är en kunskapsorganisation som arbetar tvärsektoriellt med flera olika sakfrågor från landsbygdsutveckling, miljömålen, biologisk mångfald och djurskydd till flykting- och integrationsfrågor hållbar samhällsplanering och krisberedskap.

Vår värdegrund bygger på tre ord, handlingskraft, professionalitet, och förståelse och ska genomsyra allt vi gör på alla nivåer.

Länsstyrelsen
Gävleborg